

La Comissió d'Acció Climàtica insta la creació d'un Memorial de la Guerra Freda a Ràdio Liberty

Per:

Cercle Català d'Història / Salvem la Platja de Pals

La proposta de resolució es va votar ahir a la Comissió d'Acció Climàtica i va comptar amb el vot afirmatiu de tots els partits exceptuant VOX

La Proposta de Resolució que es va presentar ahir a la Comissió d'Acció Climàtica del Parlament de Catalunya per a la creació d'un Memorial de la Guerra Freda a Ràdio Liberty va tirar endavant amb el vot positiu de tots els partits, exceptuant VOX, i té l'objectiu de recuperar el patrimoni de memòria del jaciment i de Ràdio Liberty, en un entorn natural privilegiat. **“És una obvietat que el conjunt de les administracions haurien hagut de fer molt més per no arribar a**

l'estat d'abandó que ens trobem avui. El passat, però, és passat i el nostre objectiu és que entre totes les administracions, i amb la participació de les entitats del territori, fem un projecte solvent, avançat en sostenibilitat i que tracti la memòria del nostre país com cal" ha explicat Sílvia Paneque, la diputada gironina proposant de la moció.

La llarga trajectòria per la preservació de Ràdio Liberty ve representada també per la tasca de la regidora del PSC de Pals la Sra. Marisol Perea, qui ha estat sempre a primera fila defensant els valors de la platja de Pals, al Baix Empordà: **"Celebro que després de tants anys s'ha aconseguit que els grups polítics hagin consensuat un posicionament comú per tal de tirar endavant un projecte digne i representatiu del territori, la comarca i Catalunya."**

La Proposta de Resolució demana preservar de qualsevol enderroc el valor patrimonial del jaciment i Ràdio Liberty, també, que el conjunt de les administracions acordin un avantprojecte pactat de memòria de la vila marinera i de Radio Liberty com a Memorial de la Guerra Freda, ben encaixat a l'entorn natural amb el màxim de respecte amb els hàbitats presents a aquest paratge ubicat dins d'un Parc Natural. A la sessió de la Comissió d'Acció Climàtica d'ahir hi van assistir diferents representants d'associacions del territori que han lluitat durant molts anys per la preservació dels valors històrics, arqueològics i naturals de Ràdio Liberty com Salvem la Platja de Pals i el Cercle Català d'Història.

Des de Salvem la Platja de Pals **"Celebrem que finalment el Parlament hagi fet aquest pas endavant, però demanem ara que el Govern i la Generalitat destinin un pressupost per la recuperació dels hàbitats protegits i edificacions dins Ràdio Liberty per la creació d'un centre d'interpretació i Memorial de la Guerra Freda, recentment declarat pel Consell Comarcal Bé d'Interès Cultural Local (BCIL), conjuntament amb l'ajuntament de Pals i les entitats del territori, i que a més compte amb un important jaciment arqueològic de la vila marinera de Pals, únic a tot Catalunya, que ja fa anys fou declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), restant inexplorat encara en la seva major part i desprotegit, així mateix reclamem la seva vigilància, especialment durant l'estiu"**.

El president del Cercle Català d'Història Joaquim Ullan destaca **"la tasca duta a terme des de l'entitat amb la troballa cabdal el 2011, quan es realitzà la descoberta del jaciment arqueològic de la vila marinera de Pals -adjacent a la Torre Mora-, a l'interior de Ràdio Liberty, el qual, a més del paper de la pròpia emissora ha servit per anar fent entendre al territori l'extraordinari valor ambiental, memorialístic i arqueològic de la zona que no es pot deixar perdre ja que és la memòria del poble i de la seva gent. Demanem que el projecte tingui**

accés també a fons europeus.” Cal recordar que tots els elements patrimonials es troben dins del parc natural del Montgrí, Illes Medes i Baix Ter acreditat amb la Carta Europea de Turisme Sostenible.

En els darrers temps la lluita per Ràdio Liberty ha anat sumant més suports com l'Ajuntament de Pals, Salvem la Platja de Pals, la Gent del Ter amb una llarga trajectòria i la lluita també per a la preservació de la Base Loran de l'Estartit, la Federació d'Entitats SOS Costa Brava, la Comissió de la Dignitat, El museu virtual de la Ràdio Liberty o els Amics de la Unesco de Girona.

La Proposta de Resolució presentada ahir a la Comissió d'Acció Climàtica es va aprovar amb els següents dos punts d'acords:

Preservar, en col·laboració amb el Govern d'Espanya, amb l'Ajuntament de Pals i amb la resta d'administracions, el valor ambiental, històric i cultural de l'entorn de les antigues instal·lacions de Radio Liberty, a Pals, desenvolupant un projecte per tal de crear-hi i posar en marxa un memorial de la Guerra Freda, que sense afegir nous factors d'impacte sobre els valors naturals de l'entorn, sigui compatible amb la preservació dels esmentats valors ambientals i amb altres potencials projectes complementaris relatius al jaciment arqueològic proper.

Preservar, en col·laboració amb el Govern d'Espanya, amb l'Ajuntament de Pals i amb la resta d'administracions, les antigues instal·lacions de Radio Liberty, a Pals, del deteriorament i de l'enderroc, fins que es puguin dur a terme les actuacions corresponents per crear-hi un memorial de la Guerra Freda, així com a preservar el valor ambiental del seu entorn natural. Emplacem a totes les administracions a arribar a un acord i elaborar, al més aviat possible, un avantprojecte i un pla de manteniment, i que es faci en tot moment en coordinació amb el territori i les diferents administracions.

Proposta de resolució sobre la creació d'un memorial de la Guerra Freda

Exposició de motius

A les acaballes de la Segona Guerra Mundial, i en especial en finir aquesta, l'enfrontament entre el bloc soviètic i el bloc occidental va donar lloc a un període històric conegut com a Guerra Freda, de tal durada i abast que té encara un clar i notable impacte sobre la geopolítica actual. Al

llarg de les dècades que van seguir la derrota del nazi-feixisme a Europa, i de l'imperialisme japonès al continent asiàtic i al Pacífic, les dues grans potències es van enfrontar indirectament en una multiplicitat de terrenys: de la cursa armamentista a la cursa espacial, dels boicots olímpics a l'aixecament del Teló d'Acer, passant, evidentment, per una llarga sèrie de conflictes bèl·lics, molts dels quals en el context de la descolonització, en els que la Unió Soviètica i els Estats Units s'enfrontaven mitjançant faccions interposades.

L'any 1953 es va posar en marxa, a Pals, l'emissora anomenada Radio Liberty, posteriorment fusionada amb Radio Free Europe.

La ràdio tenia per objectiu arribar a potencials oients als països del bloc comunista, en el context de la constant pugna entre les dues superpotències. Les instal·lacions de Pals van ser, per la seva potència i moderna tecnologia, que feia més difícil que les emissions fossin interferides per les autoritats dels països comunistes, d'enorme importància pels objectius del bloc occidental. Les emissions de Radio Liberty, des de les seves instal·lacions de Pals, es van estendre entre el 1953 i el 2001, deu anys després de l'esfondrament de la Unió Soviètica.

Les antigues instal·lacions de Radio Liberty es troben dins els límits del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter, molt a prop de la línia de costa, i actualment formen part del Patrimoni de l'Estat. S'ha suscitat un important debat social al voltant del seu enderroc o preservació, i també s'ha plantejat la possibilitat de posar-les en valor mitjançant la creació i posada en marxa d'un memorial de la Guerra Freda. Aquesta és una iniciativa que les diverses administracions, incloent-hi l'Ajuntament de Pals, la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Espanya, podrien entomar, col·laborant plegades, per posar en marxa un memorial que seria únic en la seva tipologia al nostre país, i que podria ser útil per explicar un període de gran transcendència històrica.

D'altra banda, l'entorn d'aquestes antigues instal·lacions de Radio Liberty tenen un important interès ambiental. Es tracta d'un dels darrers trams a primera línia de mar a la Costa Brava de grans dimensions sense urbanitzar, inclòs dins el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter. Forma part de la Xarxa Natura 2000, que figura a la llista de llocs d'importància comunitària (LIC) i Zona d'Especial Protecció d'Aus (ZEPA), de titularitat pública, inclòs íntegrament dins el domini públic marítim terrestre, on s'ha conservat el sistema dunar de 1.500 metres de front marítim, lliure d'ocupació, amb una importància geològica, botànica, faunística i ambiental excepcional a causa d'haver mantingut les instal·lacions tancades i amb vigilància permanent durant més de 50 anys.

L'espai constitueix un paisatge de transició únic entre l'entorn forestal que fixen les dunes, més a l'interior, i les dunes mòbils a prop del mar. Aquí es troba la mostra de flora psammòfila (vegetació adaptada a viure sobre substrats sorrencs), més important de Catalunya. En el mateix entorn s'hi troben també restes arqueològiques de l'antiga vila marinera i port de Pals. De fet, el jaciment arqueològic de la coneguda com a «Torre Mora» ha estat declarat Bé Cultural d'Interès Nacional.

